

LUCY
MAUD
MONTGOMERY

EMILY
NOVLUNI

EMILY
Z NOVOLUNÍ

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Milena Poláčková, 2021

Cover © Kateřina Boudriot Bažantová, 2021

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2021

ISBN 978-80-277-1788-0 (pdf)

LUCY MAUD MONTGOMERY

EMILY
Z NOVOLUNÍ

$\frac{1}{4}$
00

DŮM V KOTLINĚ

Dům v kotlině byl odevšad „na míle daleko“ - jak říkali maywoodští. Stál v malém travnatém údolíčku a vypadal, jako by nikdy nebyl postaven jako ostatní domy, ale jako by tam vyrostl jako velká hnědá houba. Vedla k němu dlouhá zelená cestička, téměř skrytá v hustém porostu mladých břízek. Žádný jiný dům z něho nebylo vidět, i když vesnice ležela hned za kopcem. Elen Greenová říkala, že je to to nejosamělejší místo na světě, a přísahala, že by tu nezůstala ani den, kdyby nebylo toho nebohého dítěte.

Emily netušila, že je nebohá, a nevěděla, co to znamená, když se o něčem řekne, že je to nejosamělejší na světě. Měla spoustu společníků. Byl tu tatínek - a Mike - a Parádnice Sal. Vždycky byla nablízku Větrná paní a potom tu byly stromy Adam a Eva, Kohoutí borovice a kamarádky břízky.

A pak tu byl taky „záblesk“. Nikdy nevěděla dopředu, kdy přijde, a to, že by přijít mohl, ji neustále udržovalo v napjatém očekávání.

Emily vyklouzla do chladného soumraku na procházku. Ta procházka jí utkvěla v paměti na celý život - možná pro tu tajuplnou krásu, kterou v sobě měla, možná proto, že poprvé po dlouhých týdnech přišel záblesk, ale nejspíš proto, co se stalo, když se z ní vrátila.

Byl obyčejný chladný den na začátku května, který hrozil deštěm, i když pršet ve skutečnosti vůbec nezačalo. Tatínek celý den ležel na pohovce v obývacím pokoji. Dost kašlal a moc na Emily nemluvil, což u něho bylo neobvyklé. Většinu času ležel s rukama založenými pod hlavou a s velkýma zapadlými tmavomodrými očima upřenými zasněně a nepřítomně na zamračenou oblohu, která prosvítala mezi tlustými větvemi dvou velkých smrků na dvoře před domem. Říkali jim Adam a Eva, protože si Emily všimla náhodné podobnosti mezi tím, jak oba smrky stojí vedle malé jabloně mezi nimi, a staromódním obrázkem Adama a Evy a stromu poznání v jedné z knih Elen Greenové. Strom poznání na něm vypadal přesně stejně jako podsaditá malá jabloň a Adam a Eva u něho stáli z obou stran stejně strnule a nehybně jako smrky.

Emily přemítala, o čem tatínek asi přemýšlí, ale nikdy ho neobtěžovala otázkami, když hodně kašlal. Jen si přála, aby si měla s kým povídat. Elen Greenová ten den taky nemluvila. Nedělala vlastně nic, jen bručela, a když bručela, znamenalo to, že má starosti. Bručela včera večer potom, co jí doktor něco šeptal v kuchyni, a bručela, když dávala Emily večer na zakousnutí chleba s melasou. Emily neměla ráda chleba s melasou, ale snědla ho, aby se nedotkla Eleniných citů. Nestávalo se moc často, že by jí Elen dovolila před spaním ještě něco jíst, a když už to udělala, znamenalo to, že na ni chce být obzvlášť hodná.

Emily čekala, že Elen to bručení do rána přejde, jak to většinou bývalo, ale nepřešlo, a tak se Emily opravdu neměla s kým bavit. Ne že by jinak měla příliš na výběr. Douglas Starr jí jednou v návalu zlosti řekl, že „Elen Greenová je stará tlustá líná zbytečnost,“ a kdykoli se Emily od té doby na Elen podívala, vždycky si uvědomila, že na ni ten popis navlas sedí. A tak se tedy schoulila ve starém omšelém pohodlném houpacím křesle a celé odpoledne četla *Poutníkovu cestu*. Emily *Poutníkovu cestu* milovala. Často šla po úzké rovné pěšině s Křesťanem a Křesťankou – i když se jí nikdy Křesťančina dobrodružství nelíbila tak jako Křesťanova. Jednak s ní byl vždycky takový dav, že jí chyběl

ten půvab osamělé neohrožené postavy, která musí úplně sama čelit stínům Temného údolí a setkání s Apollyonem. Co je temnota a strašidla, když má člověk kolem sebe spoustu lidí! Ale o samotě - já, Emily tak nádherně přeběhl mráz po zádech!

Když Elen oznámila, že je večere, řekl Douglas Starr Emily, aby se šla najíst.

„Já dnes nebudu jíst. Zůstanu tady a budu odpočívat. A počkám, až se vrátíš na pořádný kus řeči, elfiku.“

Vykouznil na tváři ten svůj starý známý úžasný láskyplný úsměv, který Emily tak milovala. Spokojeně snědla večeri - i když nebyla moc dobrá. Chleba byl nedopečený a vejce nedovařená, ale kupodivu si mohla vzít ke stolu Parádnici Sal i Mika, každého z jedné strany, a Elen bručela, jen když je Emily krmila drobečky chleba s máslem.

Mike tak nádherně sedával na zadku a drobečky chytal předními tlapkami a Parádnice Sal se vždycky otírala Emily o kotníky skoro až lidským dotekem, když dlouho nic nedostala. Emily je milovala oba, ale Mike byl její oblíbenec. Byl to krásný tmavošedý kocour s velkýma sovíma očima a byl měkoučký a tlustoučký a hebký. Sal byla hubená. Ať jedla, co jedla, byla kost a kůže. Emily ji měla ráda, ale nikdy se s ní moc nemazlila ani ji nehladila, protože byla tak hubená. Ale i ona v sobě měla krásu, která Emily přitahovala. Byla šedo-bílá - a ta bílá byla jako sníh - a lesklá a měla dlouhou špičatou tvář, velmi dlouhé uši a velmi zelené oči. Byla to udatná bojovnice a cizí kočky porážela v prvním kole. Tahle malá nebojácná dračice klidně zaútočila i na psy a pěkně je prohnala.

Emily měla svoje kočičky ráda. Sama si je vychovala, jak hrdě prohlašovala. Dostala je od pana učitele v nedělní škole, když byly obě ještě koťata.

„Živý dárek je tak krásný,“ řekla Elen Greenové, „protože je pořád čím dál krásnější.“

Měla ovšem velkou starost, protože Parádnice Sal neměla koťata.

„Já nevím, proč je nemá,“ stěžovala si Elen Greenové. „Většina koček má tolik koťat, že nikdo neví, co s nima má dělat.“

Po večeři šla Emily zpátky a zjistila, že tatínek usnul. Byla moc ráda, protože věděla, že poslední dvě noci se moc nevyspal, ale byla trochu zklamaná, že nemůže přijít „na kus řeči“. Kus řeči s tatínkem, to byla vždycky úžasná chvíle. Ale hned na druhém místě za ní byla procházka - báječná procházka, úplně sama samotinká, zešeřelým večerem nastupujícího jara. Na procházce nebyla už tak dlouho.

„Vezmi si čepici a utíkej hned domů, kdyby začalo pršet,“ nabádala ji Elen. „Ty si nemůžeš zahrávat s nachlazením jako ostatní děti.“

„Proč nemůžu?“ zeptala se Emily téměř pobouřeně. Proč se jí má zakazovat „zahrávat si s nachlazením“, když se to ostatním dětem nezakazuje? To je nespravedlnost.

Ale Elen jenom zabručela. Emily si mumlala jen tak pro sebe: „Jste stará tlustá nanicovatá zbytečnost“ a vyběhla nahoru po schodech pro čepici - nerada, protože nejradši chodila prostovlasá. Přehodila si vybledlou modrou čepici přes dlouhý silný cop lesklých černých vlasů a šibalsky se usmála na svůj obraz v malém nazelenalém zrcadle. Nejdřív jen pozvedla koutky rtů, ale postupně se jí úsměv rozvinul po celé tváři - pomalu, něžně, nádherně, jak si často všimal Douglas Starr. Byl to úsměv její zemřelé maminky, který ho upoutal před dávnou dobou, když se s Julií Murrayovou setkal poprvé. Zdálo se, že je to to jediné, čím se Emily mamince podobá. Ve všem ostatním patřila spíše do rodu Starrů: velkýma fialovošedýma očima s velmi dlouhými řasami a černým obočím, vysokým bílým čelem - příliš vysokým podle měřítek krásy, jemnou křivkou bledého oválného obličejce a drobných rtů a malými oušky, která byla sotva znatelně do špičky, jenom tak, aby bylo vidět, že je jejich nositelka spřízněná s kmeny elfího království.

„Já jdu na procházku s Větrnou paní, víš,“ řekla Emily do zrcadla. „Nejradši bych si tě vzala s sebou. Jestli ty se vůbec dostaneš z téhle místnosti, to mi teda řekni. Dnes je zrovna Větrná paní venku. Je vysoká a celá z mlhy, na sobě má šedé heboučké rozevláté šaty a má křídla jako netopýr, jenže je skrz ně vidět - a oči jí září jako hvězdy, kdyby jí svítily přes dlouhé rozpuštěné vlasy. Ona je teda Větrná paní

moje velká kamarádka. Zním ji už od doby, když mi bylo šest. Takže jsme staré kamarádky - ale zase ne tak staré jako ty a já, moje malá Emily v zrcadle. My jsme kamarádky odjakživa, že jo?"

Emily před zrcadlem poslala Emily v zrcadle pusu a byla pryč.

Větrná paní na ni čekala venku. Čechrala malá kopí pruhované trávy, která toporně trčela ze záhonu pod oknem obývacího pokoje, pohazovala větvemi Adama a Evy, šepotala mezi zelenými větvičkami bříz, zahalenými v mlžném oparu, škádlila Kohoutí borovici za domem a ta potom vypadala jako obrovský legrační kohout s velikým vybouleným ocasem a zakloněnou hlavou, jen zakokrhlat.

Emily už se tak dlouho nedostala na procházku, že z toho byla radostí celá bez sebe. Zima byla ten rok tak tuhá a sníh tak hluboký, že ji ven nepustili. V dubnu přšelo a foukal vítr. A tak si tenhle květnový večer připadala jako čerstvě propuštěný vězeň. Kam by tak šla? Podél potoka, nebo přes pole na smrkovou pláň? Vybrala si to druhé.

Smrkovou pláň na druhém konci dlouhé svažující se pastviny milovala. To bylo místo, kde vládla kouzla. Právě tady víc než kdekoli jinde vstupovala do svého pohádkového království. Nikdo, kdo Emily viděl poskakovat přes holé pole, by jí ani ve snu nezaviděl. Byla drobná a bledá a špatně oblečená, někdy se v tenkém kabátku třásla zimou. Přesto by jí za její úžasné sny leccjaká královna ráda dala svou korunu. Hnědá zmrzlá tráva pod nohama pro ni byla sametovým kobercem honosného sídla. Starý, mechem porostlý, zkroucený a napůl uschlý smrk, pod nímž se na chvílku zastavila, aby zvedla hlavu k obloze, představoval mramorový sloup v paláci bohů. Vzdálené zešeřelé kopce byly hradby města plného divů. A za společnice měla víly, protože tady v ně opravdu věřila - víly z bílého jetele a hedvábných jehněd, malé zelené lidičky v trávě, skřítky z mladých jedliček a lesní žínky z divokého kapradí a pýří. Tady se děly věci. Stát se tu mohlo cokoli a všechno se tu splnilo.

A na téhle báječné pláni si hrála na schovávanou s Větrnou paní. Tady totiž byla Větrná paní úplně opravdová. Kdybyste dost rychle utíkali kolem malého hloučku smrků - jenže to tak rychle nešlo -,

tak byste ji nejen cítili a slyšeli, ale i viděli. Teď tu byla a ovanula vás svým šedým pláštěm - ale ne, teď se smála až úplně nahoře na vršcích vysokých stromů - a znovu jste se za ní rozběhli - až se najednou zdálo, že Větrná paní zmizela - a večer se zahalil do úžasného ticha, jen na západě se najednou roztrhl chomáč mraků, které se koupaly v nádherném růžovo-zeleném jezírku oblohy s úzkým srpkem měsíce, protože bylo právě novoluní.

Emily stála a dívala se na to se sepjatýma rukama a černovlasou hlavičkou upřenou nahoru. Musí jít domů a všechno to vypsát do žluté účetní knihy, v níž byl poslední zápis „Mikův životopis“. Zbortí se pod tíhou té krásy, dokud to všechno nenapiše. A potom to přečte tatínkovi. Nesmí zapomenout, jak špičky stromů na kopci vypadaly jako jemné černé krajkoví lemuující růžovo-zelenou oblohu.

A potom na kratičký úžasný vrcholný moment přišel záblesk.

Emily tomu takhle říkala, i když věděla, že to pojmenování není úplně výstižné. Ono se to nedalo popsat - ani tatínkovi, který z toho vždycky vypadal trošičku zmatený. S nikým jiným o tom Emily nikdy nemluvila.

Emily měla vždycky pocit, odjakživa, že se nachází těsně u světa opojné krásy. Mezi sebou a tím světem měla jenom tenkou záclonu. Ta záclona nešla odhrnout. Ale někdy, jenom na chvílku, ji poodhrnul vítr a Emily jako by jen tak letmo nahlédla do toho úchvatného království - jenom na kratičký okamžik - a zaslechla tóny nadpozemské hudby.

Ten okamžik přicházel jen zřídka a pokaždé rychle odešel a nechal ji bez dechu, s pocitem nepopsatelné radosti. Nikdy ho nedokázala vrátit zpátky - nikdy už ho nepřivolala, nikdy si ho znovu nevybavila. Ale to jeho kouzlo s ní zůstávalo celé dny. Nikdy to nepřišlo dvakrát stejně. Dnes to přinesly temné tlusté větve na pozadí vzdálené oblohy. Přicházelo to s vysokým, divokým tónem větru, s vlnou stínu, která se převalila přes zralé pole, s obrazem ptáka na okenním parapetu, když za bouřky zazářil blesk, se zpěvem „Svatý, svatý, svatý“ v kostele, s pohledem na kamna v kuchyni, když přišla domů za tmavého podzimního večera, s modrým přízrakem palmoví na zšeřelé okenní

tabulce, s okouzujícím novým slovem, když zrovna psala „popis“ čehosi. A vždycky když přišel ten záblesk, Emily cítila, že život je nádherný, tajemný a plný nikdy nekončící krásy.

Rozběhla se houstnoucím soumrakem zpátky k domu v kotlině, celá nedočkavá, až už bude doma a začne psát „popis“, než se jí obraz toho, co viděla, v paměti postupně rozostří. Už věděla, jak začne, první věta se jí sama složila v hlavě: „Kopec na mě táhle volal a hluboko ve mně se něco ozvalo a volalo to na něj zpátky.“

Elen Greenová na ni čekala na schůdcích na předním zápraží. Emily tak překypovala štěstím, že v tu chvíli milovala úplně všechno, dokonce i staré tlusté nanicovaté zbytečnosti. Roztáhla ruce a objala Elenina kolena a přitiskla se k nim. Elen se zasmušile podívala na její fascinovanou tvářičku, na níž vzrušení vykouznilo nádech barvy divoké růže, a s těžkopádným povzdechem řekla:

„Víš, že tvůj táta má před sebou jen týden nebo dva života?“

NOČNÍ STRÁŽ

Emily klidně stála a zvedla hlavu k Elenině široké rudé tváři - nehybná, jako by najednou zkameněla. Měla pocit, jako kdyby se to skutečně stalo. Strnula, jako by ji Elen uhodila. Její malá tvář ztratila barvu a zornice se jí rozšířily, až pohltily duhovky a proměnily jí oči v černé tůně. Vypadalo to tak děsivě, že to i Elen Greenovou znepokojilo.

„Říkám ti to proto, že si myslím, že je nejvyšší čas, aby ses to dověděla,“ spustila Elen. „Už měsíce se snažím, aby s tebou tatínek promluvil, ale on pořád, že ne a ne, že je čas. Povídám mu, víte, jak si to dítě všechno bere, a jestli se takhle jednou neprobudíte, tak ji to zabije, když na to nebude připravená. To je vaše povinnost, připravit ji na to, říkám, a on povídá, na to je ještě dost času, Elen. Ale neřek ani slovo, a když mi doktor včera říkal, že konec může přijít každou chvíli, tak jsem se zkrátka rozhodla, že udělám, co je správný, a nakousnu to před tebou. Jemináčku, dítě, nekoukej se takhle! Bude o tebe postaráno. Na to dohlídnou příbuzný od maminky - kdyby nic jinýho, tak z murrayovský hrdosti. Oni by nenechali vlastní krev hladovět nebo jít k cizím. I když jim tatínek vždycky hejbal žlučí. Budeš mít dobrej domov - mnohem lepší než tady. Nemusíš se ani za mák bát. A pokavád jde o tatínka, tak buď ráda, že už mu konečně bude dobře. On takhle po kouskách umírá už pět let. On ti to nechtěl říkat, ale moc trpěl, dítě. Lidi říkají, že mu zlomilo srdce, když umřela maminka - ono to přišlo tak zčistajasna, tři dny a byla pryč. Tak proto chci, abys věděla, co přijde, aby tě to tolik nesebralo, až se to stane. Prokrýlepána, Emily Byrdová Starrová,

nestůj tady a nekoukej takhle! Mám z tebe mrazení! Nejsi první ani poslední, kdo bude sirotek, tak zkus být trochu rozumná. A ne abys chodila obtěžovat tatínka s tím, co jsem ti řekla, rozumíš? Teď pojď dovnitř z toho vlhka a já ti dám něco zakousnout, než půjdeš spát.“

Elen udělala krok po schůdcích dolů, jako by chtěla vzít Emily za ruku. Emily najednou opustila strnulost a začala se hýbat - bude křičet, jestli se jí Elen teď dotkne. S jedním náhlým ostrým výkřikem uhnula Elenině ruce, proběhla dveřmi a utíkala nahoru po tmavém schodišti.

Elen zakroutila hlavou a kolébala se zpátky do kuchyně. „Ale co, udělala jsem, co bylo potřeba,“ brumlala. „On by pořád jen říkal ‚dost času, dost času‘ a odkládal by to, dokud nebude po smrti, a s ní by potom nebylo k vydržení. Teď má čas se s tím smířit a za den za dva se vzpomene. Holka má kuráž a to je štěstí, podle toho, co jsem o Murrayových slyšela. Ona se jim jen tak nedá. Ono v ní je i trochu té jejich hrdosti a to jí nakonec taky bude k dobru. Kdybych si tak troufla poslat někomu z Murrayů zprávu, že Douglas Starr umírá, ale to já zase ne. Jeden neví, co by to s ním udělalo. No, ostanu tady až do posledka a nelituju toho. To by málokterá ženská udělala, při tom, jak se tady žije. Je to hanba, jak to dítě vychovali - ani do školy nechodí. Já mu ale říkala pořád dokola, co si jako o tom myslím - já mám svědomí čistý, to je moje útěcha. Hele, ty, Sal, koukej zmizet! A kde je Mike, co?“

Elen nemohla najít Mika z jediného důvodu - že byl nahoře s Emily, pevně sevřený v její náruči, když tam seděla ve tmě na své dětské postýlce. V tom utrpení a smutku jí jeho měkký kožíšek a kulatá sametová hlavička byly útěchou.

Emily neplakala. Dívala se nepřítomně do tmy a snažila se nějak srovnat s tou hroznou věcí, co jí Elen řekla. Nepochybovala o tom - něco jí říkalo, že je to pravda. Proč nemůže umřít taky? Nemůže přece dál žít bez tatínka.

„Kdybych já byla Bůh, tak bych takovéhle věci nedopustila,“ pronesla nahlas.

Cítila, že je moc špatné takhle mluvit - Elen jí jednou řekla, že to je to nejhorší, čeho se člověk může dopustit, když hledá chyby na Bohu. Ale

jí to bylo jedno. Třeba když bude dělat to nejhorší, tak jí Bůh připraví o život a ona se zase shledá s tatínkem a budou dál spolu.

Ale nic se nestalo - jenom Mika přestalo bavit její těsné sevření a vymanil se z něj. Tak byla teď úplně sama s tou hroznou šíravou bolestí, kterou cítila všemi smysly, i když nebyla tělesná. Nedokázala se jí zbavit. Nedokázala si od ní ulevit, ani když o tom napíše do staré žluté účetní knihy. Do té psala o tom, jak odchází učitel z nedělní školy, o tom, jak má hlad, když jde spát, a o tom, jak jí Elen říká, že je bláznivá holka, když mluví s Větrnou paní a má záblesky. A vždycky když o tom napsala, ty věci jí přestaly trápit. Ale o tomhle se nedá psát. A nemůže ani jít za tatínkem, aby ji utěšil, jako tenkrát, jak si ošklivě popálila ruku, když omylem zvedla rozžhavený pohrabáč. Tatínek jí tenkrát celou noc držel v náruči, vyprávěl jí příběhy a pomáhal jí tu bolest zvládnout. Jenže tatínek, říkala Elen, za týden nebo za dva umře. Emily měla pocit, jako by jí to Elen řekla před mnoha lety. A ona to určitě nemůže být ani hodina, co si hrála s Větrnou paní na pláni a dívala se na srpek měsíce na růžovo-zelené obloze.

Už nikdy nepřijde záblesk. Už nemůže přijít, pomyslela si.

Jenže Emily po svých starých dobrých předcích něco zdědila - schopnost bojovat, trpět, litovat, milovat z celého srdce, radovat se a vydržet. To všechno v ní bylo a dívalo se to z ní ven těma fialovošedýma očima. Zděděná odolnost jí teď přišla na pomoc a podepřela ji. Nesmí na sobě před tatínkem dát znát, co jí Elen řekla, mohlo by mu to ublížit. Musí si to nechat pro sebe a milovat tatínka, jak to nejvíc jde, tu chvilíčku, dokud ho ještě má. Slyšela ho dole v místnosti kašlat. Musí být v posteli, až tatínek přijde nahoru. Svlékla se tak rychle, jak jen to ledovými prsty šlo, a vplížila se do dětské postýlky, která stála pod otevřeným oknem. Volaly na ni hlasy té vlidné jarní noci, ale nebyly vyslyšeny. Neslyšela Větrnou paní hvízdát v okapech. Protože víly a pohádkové bytosti patří do světa štěstí. Protože nemají duši, nemůžou vstoupit do království smutku.

A tak ležela prochládlá, bez slz a bez hnutí, když do pokoje přišel tatínek. Jak pomalu šel - jak pomalu se svlékal. Jak to, že si toho nikdy

nevšimla? Ale vůbec nekašlal. Co když se Elen třeba spletla? Co když... Jejím trpícím srdcem projela divoká naděje. Tiše vzdychla.

Douglas Starr došel k její postýlce. Cítila jeho láskyplnou blízkost, když si ve své staré červené noční košili sedl na židli vedle postýlky. Jak moc ho má ráda! Žádný druhý takový tatínek nikde na světě není, a nikdy ani nebyl. Tak citlivý, tak chápavý, tak skvělý! Oni byli vždycky takoví kámoši - a měli se tak rádi, to přece nejde, aby je najednou něco rozdělilo.

„Světluško, spíš?“

„Ne,“ řekla šeptem.

„A chce se ti spát, miláčku?“

„Né - né, nechce.“

Douglas Starr ji vzal za ruku a pevně ji sevřel.

„Tak jsem tu na kus řeči, zlato. Mně se taky nechce spát. Chtěl bych ti něco říct.“

„Já - já to vím, já to vím!“ vyhrkla Emily. „Já to vím, tatínku! Elen mi to řekla.“

Douglas Starr chvíli mlčel. Potom broukl pod vousy: „Ta stará husa, ta stará tlustá husa!“ - jako by Elenina tloušťka znamenala přitěžující okolnost její hlouposti. Znovu a naposledy pocítila Emily jiskřičku naděje. Třeba je to všechno jen hrozný omyl, protože Emily je tlustá hloupá husa.

„To - není pravda, že ne, tati?“ šeptala.

„Emily, holčičko,“ řekl otec, „já tě nemůžu zvednout, protože nemám sílu, ale vylez a sedni si mi na klín - jako vždycky.“

Emily vyklouzla z postýlky a sedla si tatínkovi na klín. Zahalil ji do starého županu a držel ji těsně, aby měli obličeje u sebe.

„Moje holčičko, moje malá milovaná Emilko, je to pravda,“ řekl. „Chtěl jsem ti to dnes povědět sám. Jenže ta stará bláznivá Elen už ti to řekla - určitě brutálně - a hrozně ti ublížila. Ona má slepičí mozek a cit jako hroch. Ať jí po babiččiným hrobě rajtují šakali! Já bych ti neublížil, zlatičko.“

Emily se vzpírala něčemu, co ji chtělo udusit.

„Tati, já nemůžu – já se s tím nemůžu smířit.“

„Ale můžeš a smíříš se s tím. Budeš žít, protože máš něco před sebou, myslím. Máš můj odkaz a ještě něco víc, co jsem já nikdy neměl. Ty uspěješ tam, kde se to mně nepovedlo. Nedokázal jsem toho pro tebe moc udělat, holčičko, ale dělal jsem, co jsem mohl. Něco jsem tě naučil – myslím, že navzdory Elen Greenové. Emily, pamatuješ se na maminku?“

„Jen trochu, občas, po kouskách. Je to jako krásný kousky snu.“

„Byly ti teprve čtyři, když umřela. Já jsem o ní s tebou nikdy moc nemluvil – nemohl jsem. Ale dnes ti o ní všechno řeknu. Teď už mě nebolí o ní mluvit, však ji zase brzy uvidím. Ty jí nejsi podobná, Emily – jenom když se usmíváš. Jinak jsi podobná své jmenovkyni, mé mamince. Když ses narodila, chtěl jsem, aby ses jmenovala taky Julie. Ale maminka nechtěla. Říkala, že když ti budeme říkat Julie, tak ji za chvíli začnu říkat mamko, abych vás rozlišil, a to že ona nepřežije. Prý jí jednou řekla její teta Nancy: ‚Jakmile ti poprvé manžel řekne mamko, je po milostné romantice.‘ A tak jsme ti dali jméno po mé mamince, ona se za svobodna jmenovala Emily Byrdová. Pro tvou maminku bylo Emily nejhezčí jméno na světě – je tradiční a veselé a roztomilé, říkala. Emily, tvoje maminka byla ta nejúžasnější žena na světě.“

Hlas se mu třásl a Emily se k němu přivinula blíž.

„Seznámili jsme se před dvanácti lety, když jsem působil jako pomocný redaktor v Charlottetownu a ona byla v posledním ročníku na univerzitě. Byla vysoká, plavovlasá a modrooká. Vypadala trochu jako teta Laura, ale Laura nikdy nebyla tak hezká. Měly hodně podobné oči – a stejný hlas. Byla z rodu Murrayů z Blaira Vody. Já jsem ti nikdy moc nevyprávěl o maminčině rodině, Emily. Oni žijou na starobylém severním pobřeží v Blaira Vodě na farmě Novoluní – pořád, už od doby, co v roce 1790 přišel první Murray ze starého kontinentu. Připlul na lodi, která se jmenovala Novoluní, a po ní pojmenoval svou farmu.“

„To je hezký jméno. Novoluní je nádherná věc,“ odpověděla Emily se zaujetím.

„Od té doby Murrayovi stále žijou na farmě Novoluní. Je to taková hrdá rodina - murrayovská hrdost je na severním pobřeží pojem, Emily. No, oni měli na co být hrdí, to se nedá popřít, ale zašli v tom už moc daleko. Lidi tam nahoře jim říkají ‚vyvolení‘.

A tak se rozmnožili a rozšířili a rozprchli všude možně, ale stará garda v Novoluní už je tak trochu mimo hru. Teď tam žijou jenom tvoje tety Alžběta a Laura a jejich bratranec Jimmy Murray. Nikdo z nich nezaložil rodinu - nenašli si nikoho, kdo by byl pro Murrayovy dost dobrý, aspoň tak se to říkalo. Tvůj strýc Oliver a strýc Horác žijou v Summerside, teta Rut ve Shrewsbury a prateta Nancy v Pastorském Plese.“

„Pastorské Pleso - to je hezký jméno. Teda ne tak hezký jako Novoluní a Blaira Voda, ale hezký,“ řekla Emily. Když na sobě cítila tatínkovu ruku, dokázala na chvíli nevnímat tu hrůzu. Na maličký okamžik jí přestala věřit.

Douglas Starr jí přitáhl župan pevněji kolem těla, políbil ji na černovlasou hlavičku a pokračoval:

„Alžběta a Laura a Horác a Oliver a Rut jsou děti starého Archibalda Murraye. Jejich matka byla jeho první ženou. Podruhé se oženil, když mu bylo šedesát - vzal si takovou mladičkou holčičku a ta umřela, když se narodila tvoje maminka. Julie byla o dvacet let mladší než zbytek její polorodiny, jak jim říkala. Byla moc hezká a okouzlující a všichni ji milovali a hýčkali a byli na ni pyšní. Když se pak zamilovala do mě, do chudýho novináře, který neměl na světě nic než tužku a ctižádost, nastalo rodinné zemětřesení. Murrayovská hrdost by se přes takovou věc nepřenesla. Já už to nebudu znova vykopávat, ale zaznělo pár slov, která bych nemohl nikdy zapomenout ani odpustit. Maminka si mě vzala, Emily - a lidi z Novoluní s ní od té doby nechtěli mít nic společného. A dovedeš si představit, že přesto přese všechno nikdy nelitovala, že si mě vzala?“

Emily natáhla ruku a poplácala tatínka po vpadlé tváři. „Jasně že nelitovala. Jasně že tě měla radši než všechny Murraye ze všech novoluní a staroluní a všech luní na světě.“

Tatínek se tiše rozesmál - a v jeho smíchu byl slyšet letmý náznak triumfu.

„Ano, asi to takhle nějak cítila. A byli jsme tak šťastní - já, Emilko, na světě snad nebyli šťastnější lidé než my dva. A ty jsi byla dítě toho štěstí. Vzpomínám si na tu noc, co ses narodila, v tom malém domečku v Charlottetownu. Byl květen a foukal západní vítr a honil stříbřité mraky kolem měsíce. Tu a tam byla vidět hvězdička. Na naší malé zahrádce - měli jsme všechno malé, kromě naší lásky a štěstí - byla tma a všechno kvetlo. Chodil jsem sem a tam po cestičce mezi záhonky fialek, které tam maminka pěstovala, a modlil jsem se. Na bledém východě se pomaloučku začala objevovat záře jako růžová perla a v tu chvíli mi někdo přišel říct, že máme dcerušku. Šel jsem dovnitř a tvoje maminka, bledá a slabá, ke mně obrátila oči a ten svůj nádherný pomalu se rozvíjející úsměv a řekla mi: „Máme - jediné - dítě - na světě -, na kterém záleží - miláčku. Jen - na - to - pomysli!“

„Kdyby si tak lidi mohli pamatovat tu chvíli, kdy se narodili,“ řekla Emily. „To by bylo tááák zajímavý.“

„No, řekl bych, že bychom měli hodně nepříjemných vzpomínek,“ zasmál se tatínek. „Ono asi není moc příjemný zvykat si žít, asi o nic příjemnější než zvykat si umírat. Ale pro tebe to nejspíš těžké nebylo, ty jsi byla takový hodný drobeček, Emily. Prožili jsme čtyři krásné roky a potom - pamatuješ se na dobu, kdy maminka umřela, Emily?“

„Pamatuju si na pohřeb, tatínku, to si pamatuju přesně. Ty jsi stál vprostřed místnosti a držel jsi mě v náruči a maminka ležela rovnou před náma v takový dlouhý černý krabici. A ty jsi plakal - a já jsem nemohla pochopit proč, a taky proč je maminka taková bílá a nemá otevřené oči. A pak jsem se k ní naklonila a sáhla jsem jí na tvář - a já, ta byla studená. Rozklepala jsem se a potom někdo řekl: ‚Chudinka malá‘ a já jsem dostala strach a položila jsem ti obličej na rameno.“

„Jo, vzpomínám si na to. Maminka umřela hrozně náhle. Radši o tom nebudeme mluvit. Murrayovi přišli na pohřeb všichni. Murrayovi mají svoje tradice a hodně přísně se jich drží. Jedna třeba velí, že v Novoluní se nesmí svítit ničím jiným než svíčkami, a jiná, že žádný spor nesmí

přetrvat za hrob. Přišli, když umřela - oni by byli přišli, už když one-
mocněla, kdyby to věděli, to jim nemůžu upřít. A chovali se moc dobře,
opravdu moc dobře. Oni nejsou Murrayovi z Novoluní jen tak. Teta
Alžběta měla na pohřbu na sobě svoje nejlepší saténové šaty. Protože
na pohřeb kohokoli jiného než Murraye by stačily až druhé nejlepší.
Ani nic moc nenamítali, když jsem řekl, že maminka bude uložena
do hrobu Starrových na charlottetownském hřbitově. Byli by ji rádi
pohřbili na starém murrayovském hřbitůvku v Blaira Vodě - mají svůj
soukromý, víš, nějaký veřejný hřbitov, to by nebylo nic pro ně. Ale tvůj
strýc Horác šlechetně uznal, že žena patří k manželově rodině v životě
i ve smrti. A pak nabídli, že si tě vezmou a ,přenechají ti mamincino
místo'. Já jsem jim tě ale nedal. Udělal jsem dobře, Emily?"

„Jó, jó, jó!“ šeptala Emily a při každém „jó“ tatínka objala.

„Řekl jsem Oliveru Murrayovi - o tobě se mnou jednal on -, že do-
kud budu naživu, nikomu svoje dítě nedám. A on na to: ‚Kdyby sis to
kdykoli rozmyslel, dej vědět.‘ Jenže já jsem si to nerozmyslel - ani o tři
roky později, když mi doktor řekl, že musím přestat pracovat. ‚Když
nepřestanete, dávám vám rok,‘ povídal, ‚když ano a budete co nejvíc
na čerstvém vzduchu, dávám vám tři - možná i čtyři.‘ Byl to dobrý
prorok. Nastěhovali jsme se sem a prožili jsme spolu krásné čtyři
roky, vid', zlatíčko?"

„Jó, jó!“

„Ty čtyři roky a to, co jsem tě během nich naučil, je jediné dědictví,
které ti zanechám, Emily. Žili jsme z mála, jen z doživotní renty ze
strýcova pozemku - odkaz jednoho strýce, který umřel, než jsem se
oženil. Ten pozemek teď půjde na charitu a tenhle domeček je jenom
pronajatý. Z čistě světského hlediska jsem břídil. Ale mamincina ro-
dina se o tebe postará, to vím. Murrayovská hrdost je toho zárukou,
kdyby nic jiného. Oni si tě zamilujou, uvidíš. Možná jsem pro ně měl
poslat dřív, možná bych to ještě měl udělat. Jenže já mám taky svou
hrdost - ani Starrovi nejsou úplně bez tradic -, a přesto o nás Murrayovi
tak ošklivě mluvili, když jsem si vzal maminku. Ale pošlu zprávu do
Novoluní, aby sem přijeli, ano, Emily?"

„Né!“ protestovala Emily horlivě.

Nechtěla, aby na těch pár drahocenných dní, které jim zbývají, mezi ni a tatínka kdokoli vstupoval. Bylo to pro ni děsivé pomýšlení. Ono bude stačit, až přijedou – potom. Pak už jí bude všechno jedno.

„Tak spolu zůstaneme až do konce, moje malá Emilko. Ani na minutu se od sebe neoddělíme. A chtěl bych, abys byla statečná. Nesmíš se ničeho bát, Emily. Smrt není zlá. Svět je plný lásky a jaro přichází všude, ve smrti jenom otevřeš a zavřeš dveře. A za těmi dveřmi jsou krásné věci. Najdu tam tvoji maminku – o spoustě věcí jsem pochyboval, ale o tomhle nikdy ne. Někdy jsem se bál, že odešla na věčnost tak dlouho přede mnou, že to nikdy nedoženu. Ale teď cítím, že tam na mě čeká. A spolu tam budeme čekat na tebe. Nebudeme spěchat. Budeme trpělivě vyčkávat, až tam za námi přijdeš.“

„Já – bych si přála, kdyby to tak šlo, abys mě vzal za ty dveře s sebou,“ šeptala Emily.

„Za chvíli už si to přát nebudeš. Musíš ještě poznat, jak vlídný je čas. A život pro tebe má něco nachystáno, já to cítím. Jdi tomu naproti, neboj se, má milá. Já vím, že teď zrovna se na to moc necítíš, ale časem si na moje slova vzpomeneš.“

„Teď zrovna cítím,“ odpověděla Emily, která nedokázala před tatínkem nic skrývat, „že už nemám ráda Boha.“

Douglas Starr se dal do smíchu – do toho smíchu, který měla Emily nejraději. Byl to takový milý smích – až zatajila dech, jak byl milý. Cítila, jak ji stiskl v objetí.

„Ale máš, miláčku. Máš ho ráda od přírody a nezabráníš tomu. On je láska sama o sobě, víš. Nesmíš si ho plést s Bohem Elen Greenové, samozřejmě.“

Emily tak docela nechápala, co tím tatínek myslí. Ale najednou si uvědomila, že už se nebojí, že se z její lítosti vytratila hořkost a z jejího srdce vymizela ta nesnesitelná bolest. Cítila, jako by ji ze všech stran obklopovala a zahalovala láska, kterou na ni dýchá jakási veliká, neviditelná, všudypřítomná Dobrota. Člověk se nemůže bát a nemůže zatřpnout tam, kde je láska – a láska je všude. Tatínek prochází

dveřmi - ne, on poodhrne záclonu, tahle myšlenka se jí líbila mnohem víc - a vklouzne do toho světa, který ona vždycky jenom letmo zahlédne, když přijde záblesk. On tam zůstane v té kráse - a nebude nikdy daleko od ní. Ona unese všechno, jen když bude cítit, že od ní tatínek není daleko - jenom za tou vlnicí se záclonou.

Douglas Starr ji držel v náruči, dokud neusnula. A potom ji navzdory své slabosti dokázal položit do postýlky.

„Ona bude hluboce milovat - a krutě trpět - a zažije překrásné chvíle, které jí to vynahradí. Jako jsem zažil já. Jak s ní budou mamini příbuzní zacházet, tak kéž Bůh zachází s nimi,“ mumlal zlomeně.

NEPŘÍZEŇ V PŘÍZNI

Douglas Starr žil ještě dva týdny. Po letech, když ze vzpomínek vyprchala bolest, vnímala Emily tyto týdny jako ty nejkrásnější v životě. Byly to nádherné dva týdny - nádherné a vůbec ne smutné. A jednoho večera, když tatínek ležel na pohovce v obývacím pokoji, podohrnul tu záclonu a vklouzl za ni. Tak tiše a lehce, že Emily nevěděla, že odešel, dokud na ni náhle nedolehlo podivné ticho v pokoji - protože jediný dech, co vnímala, byl ten její.

„Tati - tatínku!“ vykřikla. Potom přivolala Elen.

Když přijeli Murrayovi, Elen Greenová jim hlásila, že se Emily chovala opravdu dobře, když se to všechno vezme kolem a kolem. Jistě, proplakala celou noc a ani oko nezamhouřila - nikdo z maywoodských, kteří se tu houfovali, aby pomohli, ji nedokázal utěšit. Když ale přišlo ráno, všechny slzy už byly prolité. Byla bledá a tichá a poslušná.

„Tak je to dobře,“ řekla Elen. „A tak je to, když je člověk připravený. Tvůj tatínek byl na mě tak naštvanej, že jsem ti to řekla, že hodil za hlavu veškerou zdvořilost - umírající člověk! Ale já k němu žádnou zášť nechovám, já né, já jsem vykonala svou povinnost. Paní Hubbardová ti připraví černé šaty, do večere budou hotové. Dnes přijedou maminčiny příbuzný, přišel telegram, a já dohlídnu na to, abys vypadala slušně. Oni jsou zámožný, postarají se o tebe. Tatínek nenechal ani cent, ale dluhy on neměl, to se musí nechat. Byla ses podívat na tělo?“

„Neříkejte mu takhle,“ vykřikla Emily a zamračila se. Bylo hrozné slyšet, že takhle někdo nazve jejího tatínka.

„Proč ne? Ty jsi ale divný dítě! Je hezčí mrtvola, než jsem čekala, na to, že byl tak sešlej. To on býval hezkej chlap, jen trochu hubenej.“

„Elen Greenová,“ ozvala se náhle Emily, „jestli řeknete ještě něco – takovýho – o mým tatínkovi, tak na vás sešlu černou kletbu!“

Elen Greenová vytřeštila oči.

„Já nemám tušení, co to meleš, dítě. Ale takhle se tu se mnou mluvit nebude – po tom, co jsem pro tebe udělala. A měla by sis dát dobrý pozor, aby tě Murrayovi takhle neslyšeli, protože jinak s tebou nebudou chtít nic mít. Černou kletbu, no tohle! To je vděk, to je vděk!“

Emily se draly do očí slzy. Cítila se malá, osamělá a opuštěná, bez jediné blízké duše. Ani trochu nelitovala, co Elen Greenové řekla, a nebude ani předstírat, že toho lituje.

„Pojď sem, pomůžeš mi tady s nádobím,“ zavelela Elen. „Ono ti to prospěje a trochu ti to zaměstná mysl, abys tady neházela kletbama po lidech, co si pro tebe ruce na kost sedřeli.“

Emily vrhla výmluvný pohled na Eleniny ruce a popadla utěrku.

„Máte je tlustý, oplácáný,“ řekla. „Žádný kosti nejsou vidět.“

„Neodmlouvej! To je hanba, když támhle leží tvůj tatínek mrtvej. Ale jestli si tě vezme teta Rut, tak tě to brzy odnaučí.“

„Ona si mě vezme teta Rut?“

„To já nevím, ale měla by. Je vdova, bezdětná, žádnou drobotinu doma nemá. A je zámožná.“

„Jenže já nechci, aby si mě brala teta Rut,“ odpověděla Emily rozvážně po chvílce přemýšlení.

„No, ty nejspíš nebudeš mít na vybranou. Měla bys být vděčná za to, že ti někdo dá domov. Nezapomeň, že nic neznamenaš.“

„Pro sebe teda něco znamenám,“ namítla Emily hrdě.

„To bude fuška, něco z tebe vychovat,“ mumlala Elen. „Já si myslím, že teta Rut na to bude nejlepší. Ta nestrpí žádný blbosti. Je to pořádná ženská a nejlepší hospodyně na Ostrově prince Edwarda. U ní můžeš jít ze země.“

„Já nechci jít ze země. Mně je jedno, jestli je země špinavá nebo ne, stačí čistý ubrus.“

„Ubrusy má určitě jako sníh. Má elekantní dům ve Shrewsbury, výklenek s okny a dřevěný lemování kolem střechy. Je to šik. To by byl pro tebe pěkný domov. Ona tě naučí, co se patří, a uvidíš, jak ti to prospěje.“

„Já nechci naučit, co se patří, ani vidět, jak mi to prospěje,“ křičela Emily s třesoucím se rtem. „Já - já chci, aby mě měl někdo rád.“

„Tak to se ale musíš dobře chovat, když chceš, aby tě měl někdo rád. Ona to není tak moc tvoje vina - tatínek tě rozmazlil. Kdybych já mu to každou chvíli neříkala, jenže on se jen smál. Snad toho teď nelituje. Ale je to tak, Emily Starrová, že ty jsi prostě divný dítě a lidi divný děti nemají zrovna v lásce.“

„Jak divný?“ naléhala Emily.

„No, mluvíš divně, chováš se divně - a někdy i vypadáš divně. A jsi na svůj věk taková stará - i když za to nemůžeš. To je z toho, že jsi nikdy nechodila mezi děti. Já jsem vždycky tátovi tloukla do hlavy, aby tě posílal do školy - učit se doma není totéž -, jenže on mě ne a ne poslechnout, samozřejmě. Neříkám, v knihách nejsi o nic pozadu, to ne, ale potřebovala by ses naučit být jako ostatní děti. Na tohle by bylo dobrý, kdyby si tě vzal strýc Oliver, protože ten má velkou rodinu. Jenže není tak zámožný jako ostatní, tak si tě asi nevezme. Možná by mohl strýc Horác, když se pokládá za hlavu rodiny. Má jen dospělou dceru. Ale jeho žena je taková jemnocitná - aspoň si to tedy o sobě myslí.“

„Já bych chtěla, aby si mě vzala teta Laura,“ řekla Emily. Vzpomněla si, že tatínek říkal, že teta Laura se v něčem podobá mamince.

„Teta Laura! Tu do toho nenechají mluvit - v Novoluní vládne Alžběta. Jimmy Murray vede farmu, ale ten je prej trochu mimo, říká jí -“

„Kde mimo?“ zeptala se Emily zvědavě.

„Propána, to se tak říká, když to nemá v hlavě úplně v pořádku, dítě. Je trochu jednodušší - prý nějaká nehoda nebo co, když byl malý. Popletlo se mu to v hlavě, nějak. Nějak do toho snad byla zapletená Alžběta - ale od začátku do konce jsem to nikdy neslyšela. Pochybuju,

že v Novoluní se s tebou bude někdo chtít zatěžovat. To je divný hnízdo. Ty dej na moji radu a snaž se zapůsobit na tetu Rut. Bud' zdvořilá, chovej se slušně - třeba se jí zalíbíš. Tak, a máme hotovo. Teď bys měla jít nahoru a nepřekážet tady.“

„Můžu si vzít Mika a Parádnici Sal?“ zeptala se Emily.

„Ne, nemůžeš.“

„Ale oni mi budou dělat společnost,“ naléhala Emily.

„Společnost nespolečnost, řekla jsem, že ne. Jsou venku a tam zůstanou. Nechci, aby tady zašlapali celej dům. Je vydrhnutá podlaha.“

„Proč jste nedrhla podlahu, když byl tatínek naživu?“ zeptala se Emily. „On měl rád, když bylo čisto. A vy jste ji skoro nikdy nedrhla. Tak proč teď?“

„No podívejte se na ni! Copak jsem mohla drhnout podlahu, když mám regma? Zmiz nahoru a měla by sis tam na chvíli lehnout.“

„Půjdu nahoru, ale nelehnu si,“ odpověděla Emily. „Mám toho moc na přemýšlení.“

„Ráda bych ti doporučila jednu věc,“ prohlásila Elen, odhodlaná nepromarnit jedinou příležitost k tomu, aby splnila svou povinnost. „Hezky si klekni a pomodli se k Bohu, aby z tebe udělal hodný, uctivý a vděčný dítě.“

Emily se zastavila pod schody a ohlédla se.

„Tatínek říkal, že s tím vaším Bohem nemám mít nic společného,“ poznamenala vážně.

Elen komicky vzdychla, ale nenapadala ji na tenhle pohanský výrok žádná vhodná odpověď. A tak se obrátila k nebesům.

„Slyšel tohle někdy někdo?“

„Já vím, jaký je ten váš Bůh,“ pokračovala Emily. „Já jsem ho viděla na obrázku v té vaší knížce o Adamovi a Evě. Má fousy a nosí noční košili. Nelíbí se mi. Ale tatínkův Bůh se mi líbí.“

„A jakej je ten tatínkův Bůh, jestli se můžu zeptat?“ odpověděla jí Elen sarkasticky.

Emily neměla tušení, jaký tatínkův Bůh je, ale byla odhodlaná nechat se od Elen zahrnout do úzkých.

„Je čistý jako měsíc, spravedlivý jako slunce a hrozný jako armáda s vlajkama,“ prohlásila vítězoslavně.

„No, ty musíš mít poslední slovo, ale oni tě Murrayovi naučí,“ řekla Elen a vzdala další debatu. „Jsou to přísní presbyteriáni a žádné takovéhle tatínkovy výmysly nestrpí. Jdi nahoru.“

Emily odešla nahoru do pokoje, dočista zoufalá.

„Teď není na světě človíček, který by mě měl rád,“ pronesla nahlas, když se schoulila v dětské postýlce pod oknem. Ale byla odhodlaná, že plakat nebude. Murrayovi, kteří chovali k tatínkovi takovou nenávisť, ji nesmějí vidět plakat. Měla pocit, že je všechny nesnáší - snad jedině kromě tety Laury. Jak je ten svět najednou veliký a prázdný. Nic už na něm není zajímavého. Nezáleželo na tom, že malá jabloň mezi Adamem a Evou si oblékla růžovobílé sváteční šaty, že kopce za kotlinou jsou jako v hedvábném závoji purpurové mlhy, že v zahradě vykvetly narcisy, že břízky jsou celé ověšené zlatými střapci a že Větrná paní prohání po obloze mladé obláčky. Nic z toho teď pro ni nemělo žádné kouzlo a nic jí nebylo útěchou. A ve své nezkušenosti byla přesvědčená, že už nikdy nebude.

„Ale slíbila jsem tatínkovi, že budu statečná,“ šeptala a zatínala pěstičky. „A to taky budu. A Murrayovi na mně vůbec nepoznají, že se jich bojím - a já se jich taky bát nebudu!“

Když za kopci zahoukal polední vlak, Emily se rozbušilo srdce. Sepjala ruce a zvedla hlavu.

„Prosím, pomoz mi, tatínkův Bože - ne Elenin Bože,“ řekla. „Pomoz mi, abych byla statečná a nebrečela před Murrayovými.“

Brzy se dole ozval zvuk kol - a hlasy. Rázné, energické hlasy. Potom Elen vyfuněla nahoru po schodech s černými šaty - obyčejnými šaty z laciného merina.

„Paní Hubbardová to stihla právě včas, zaplatbůh. Já bych tě před Murrayovy ani za nic nepustila v ničem jiném než v černém. Oni nemůžou říct, že jsem nesplnila svou povinnost. Jsou tu všichni - lidi z Novoluní a Oliver a jeho žena, teta Ada, a Horác se ženou, tetou Evou, a teta Rut - paní Duttonová se jmenuje. Tak, hotovo. Pojd’.“

„A můžu si vzít svoje benátský korálky?“ zeptala se Emily.

„Má ty svatá dobroto! Benátský korálky ke smutečným šatům! Že ti není hanba! Copak je teď čas na parádu? Taková marnivost!“

„To není žádná marnivost!“ křičela Emily. „Tatínek mi je dal vloni na Vánoce - a já chci Murrayům ukázat, že taky něco mám!“

„Konec hloupostí! Pojď, povídám! A chovej se slušně - všechno záleží na tom, jaký na ně uděláš dojem.“

Emily toporně sešla před Elen ze schodů a vkročila do pokoje pro hosty. Sedělo v něm osm lidí - a ona okamžitě cítila kritický pohled šestnácti cizích očí. V černých šatech byla velmi bledá a nevýrazná. Nachové stíny, které jí zbyly po pláči, dělaly její oči ještě větší a zapadlejší. Měla zoufalý strach a uvědomovala si to - ale nedopustí, aby to Murrayovi viděli. Zvedla hlavu a odvážně vyšla vstříc tvrdé zkoušce.

„Tohle,“ řekla Elen a otočila ji za rameno, „je tvůj strýc Horác.“

Emily se zachvěla a natáhla studenou ruku. Strýc Horác se jí nelíbil - na první pohled. Byl černý, ponurý, ošklivý, měl podmračené ježaté obočí a přísné, nelítostné rty. Měl nápadné váčky pod očima a pečlivě zastřižené černé kotlety. Emily se na místě rozhodla, že se jí kotlety nelíbí.

„Rád tě poznávám, Emily,“ řekl studeně - a stejně studeně se naklonil a políbil ji na tvář.

Emily vtrhla do duše náhlá přívalová vlna rozhořčení. Co si to dovoluje, líbat ji - nenáviděl tatínka a vydědil maminku! Ona se od něj líbat nenechá! Bleskově vytáhla z kapsy kapesník a otřela si rozhořčenou tvář.

„No - no - no!“ vykřikl nepříjemný hlas na druhém konci místnosti.

Strýc Horác vypadal, jako když chce říct spoustu věcí, ale nemůže si na ně vzpomenout. Elen se zoufalým zabručením postrčila Emily k dalšímu ze sedících.

„Tvoje teta Eva,“ řekla.

Teta Eva seděla zachumlaná ve velkém šátku. Měla sklíčený výraz potenciálního invalidy. Podala Emily ruku a nic neřekla. Emily mlčela také.

„Tvůj strýc Oliver,“ ohlašovala dál Elen.

Strýc Oliver se Emily na pohled celkem líbil. Byl velký a tlustý a růžový a měl veselé oči. Pomyslela si, že od strýce Olivera by jí tolik nevadilo, kdyby ji políbil, i když má ježatý bílý knír. Ale strýc Oliver se asi poučil od strýce Horáce.

„Dám ti čtvrták za pusu,“ šeptal spiklenecky. Strýc Oliver se svými žerty snažil působit vlídně a přívětivě, ale to Emily nevěděla a nesla to nelibě.

„Já pusy neprodávám,“ odpověděla a zvedla hlavu tak povýšeně, jak by to uměl každý z přítomných Murrayů.

Strýc Oliver se rozesmál a vypadal velmi pobaveně a ani trochu uraženě. Ale z druhého konce místnosti zaslechla Emily nespokojené zamlaskání.

Další byla teta Ada. Byla tlustá a různolící a spokojená stejně jako její manžel a přátelsky a vlídně stiskla Emily studenou ruku.

„Vítej, miláčku,“ řekla.

„Miláček“ Emily zahřál u srdce. Další setkání ji ale opět zmrazilo. Byla to teta Rut - Emily to hned věděla, ještě dřív, než to Elen stačila říct. A věděla, že „no - no - no“ i mlaskání z druhého konce místnosti patřilo právě tetě Rut. Hned poznala ty ledové šedé oči, pečlivě utažené mdle hnědé vlasy, menší rozložitou postavu a nelítné rty stažené do úzké čárky.

Teta Rut zvedla špičky prstů, ale Emily nezareagovala.

„Podej tetě ruku,“ šeptala jí Elen vztekle.

„Ona si se mnou nechce podat ruku,“ řekla Emily zřetelně, „tak ji jí přece podávat nebudu.“

Teta Rut složila opovržlivě ruce zpátky do černého hedvábného klína.

„Ty jsi velmi nevychované dítě,“ řekla. „Ale jistě, nic jiného se přece nedalo čekat.“

Emily náhle přepadla lítost. Neuškodila tatínkovi tím, jak se chová? Možná nakonec přece jen měla tetě Rut podat ruku. Jenže na to už bylo pozdě - Elen už ji vlekla dál.

„Tohle je tvůj bratranec, pan James Murray,“ řekla Elen znechuceným tónem člověka, který se chopí nepříjemné práce a už se nemůže dočkat, až s ní bude hotov.

„Bratránek Jimmy – bratránek Jimmy,“ řekl ten člověk. Emily se na něho podívala a hned se jí líbil, a to bez výhrad.

Měl malý růžový obličej, trochu jako skřítek, se špičatou šedou bradkou. Vlasy se mu vlnily ve velmi nemurrayovské lesklé kštici a jeho velké hnědé oči byly až dětsky upřímné. Srdečně podal Emily ruku, i když se přitom úkosem podíval na paní na druhé straně místnosti.

„Ahoj, koťátko!“ řekl.

Emily se na něj usmála tím svým pomalu se rozvíjejícím úsměvem – tak pomalu, že ji Elen stačila odtáhnout, ještě než jí ve tváři rozkvetl. A viděla ho teta Laura. Teta Laura sebou trhla a zbledla.

„Juliin úsměv!“ pronesla tak napůl pro sebe. A teta Rut opět mlaskla.

Teta Laura vypadala jinak než všichni ostatní v místnosti. Byla skoro hezká, měla jemné rysy a těžké lokny hladkých plavých vlasů. Mírně prošedivělých, pečlivě upnutých kolem hlavy. Emily si ale získaly hlavně její oči. Byly tak velké, kulaté a modré, tolik modré. Ta modř byla až šokující. A mluvila krásným, jemným hlasem.

„Chudinko malá, miláčku,“ řekla a něžně Emily objala.

Emily se k ní přivinula a jen tak tak, že ji Murrayovi neviděli se slzami v očích.

„A tohle je tvoje teta Alžběta.“

Ano, to byla teta Alžběta. Nebylo o tom pochyb – na sobě měla těžké černé saténové šaty, tak těžké a honosné, že si Emily byla jistá, že jsou to její úplně nejlepší šaty. To ji potěšilo. Cokoli si teta Alžběta o tatínkovi myslela, aspoň mu prokázala úctu, že si vzala svoje nejlepší šaty. A teta Alžběta byla docela hezká – vysoká, štíhlá, strohá, s ostrými rysy a bohatou korunou kovově šedých vlasů, stejných, jako měla teta Rut, a úzkými, energicky sevřenými rty. Pod jejím chladným hodnotícím pohledem se Emily stáhla do sebe a zavřela dveře své dušičky. Byla by ráda tetu Alžbětu – která vládla Novoluní – nějak potěšila, ale cítila, že to nedokáže.

Teta Alžběta jí podala ruku a nic neřekla - pravda byla, že ji zrovna v tu chvíli nenapadlo, co by měla říct. Alžběta Murrayová by se nenechala uvést do rozpaků ani přítomnosti krále nebo generálního guvernéra, protože takovým setkáním by ji provedla murrayovská hrdość. Cítila se ale přece jen nejistá v přítomnosti toho cizího dítěte s tím upřeným pohledem, které už ukázalo, že rozhodně není poddajné a poslušné. A i když by si to Alžběta Murrayová nikdy nepřiznala, nechtěla být odbyta jako Horác a Rut.

„Jdi si sednout na pohovku,“ zavelela Elen.

Emily si sedla na pohovku a dívala se do země - drobná černá nezdolná postavička. Seděla s rukama složenýma v klíně a zkříženýma kotníky. Ať vidí, že ví, co se sluší a patří.

Elen zamířila do kuchyně a děkovala nebesům, že to má za sebou. Emily neměla Elen zrovna v lásce, ale teď se cítila opuštěná, když Elen odešla. Teď tu byla sama před murrayovskou soudní stolicí. Co by za to dala, kdyby mohla z téhle místnosti pryč. Přesto ale v hloubi duše už sprádala nápad, jak tohle všechno sepíše do staré účetní knihy. Už měla to správné slovo pro oči tety Rut - „šedé jako mramor“. Protože její oči opravdu byly jako dva kameny - tvrdé a studené a nemilosrdné. Najednou se jí bolestně sevřelo srdce. Tatínek už si nikdy nepřechtě, co Emily do účetní knihy napíše.

Přesto se jí ale chtělo všechno to do knihy vypsát. Jak by nejlépe popsala oči tety Laury? Byly tak krásné - napsat jenom „modré“, to by nic nebylo, modré oči mají stovky lidí... Jééé, už to má - „studnice blankytu“, to je ono!

A potom přišel záblesk!

Bylo to poprvé od toho hrozného večera, co jí Elen vyhlížela na zápraží. Myslela si, že záblesk už nikdy nepřijde - a najednou, v tuhle nejnepravděpodobnější chvíli a na tomhle nejnepravděpodobnějším místě, je tu a ona nahlédne jinýma očima než těma, kterýma se dívá, do toho nádherného světa za záclonou. Prochladlou dušičku jí zaplavila odvaha a naděje jako vlna růžové záře. Zvedla hlavu a nebojácně se rozhlédla kolem sebe - „bezostyšně“, jak to později nazvala teta Rut.

„Je taková nezuživá,“ prohlásila najednou teta Eva tím svým smutným, bezbarvým hlasem.

„No a co bys čekala?“ odpověděla teta Ada s povzdechem, který podle Emily určitě skrýval něco hrozného. „Je moc bledá - kdyby měla trochu víc barvy, tak by nevypadala tak špatně.“

„Nemůžu přijít na to, komu je podobná,“ poznamenal strýc Oliver a upřeně se díval na Emily.

„Murrayová není, to je na první pohled jasné,“ řekla teta rozhodně a odmítavě.

Oni o mně mluví, jako kdybych tu vůbec nebyla, pomyslela si Emily a srdce jí překypovalo rozhořčením nad tou neslušností. Jako by byla jen nějaká věc.

„Nepřipadá mi ale ani Starrová,“ pokračoval strýc Oliver. „Ona bude spíš do Byrdů - vlasy a oči má po babičce.“

„Má nos starého George Byrda,“ prohlásila teta Rut tónem, který nenechával nikoho na pochybách o jejím názoru na Georgeův nos.

„Čelo má po svém tátovi,“ řekla teta Eva také odmítavě.

„A mamčin úsměv,“ ozvala se teta Laura tak tiše, že ji nikdo neslyšel.

„A dlouhé řasy po Julii - Julie měla hodně dlouhé řasy, ne?“ přidala se teta Ada.

Emily došla trpělivost. „Já si teď ale připadám, jako kdybych byla sláтанá z kousíčků a záplat!“ vyhrkla pobouřeně.

Murrayovi se na ni všichni podívali. Možná přece jenom měli nějaké svědomí - protože nakonec nikdo z nich snad nebyl takový nelida. Bylo zřejmé, že nikoho nenapadlo nic vhodného, co by řekli, ale ohromené ticho prolomil smích bratránka Jimmyho - tiché chichotání plné veselí a prosté jakékoli zloby.

„Toho si nevyšímej, koťátko,“ řekl. „Postav se jim - nedej se.“

„Jimmy!“ okřikla ho teta Rut.

Jimmy zmlkl.

„Když jsem já byla malé děvčátko,“ řekla, „nikdy jsem nemluvila, dokud jsem nebyla vyzvána.“

„Ale kdyby nikdo nemluvil, dokud ho někdo nevyzve, tak by si lidi nemohli povídat,“ namítla Emily.

„A nikdy jsem neodmlouvala,“ pokračovala teta Rut rázně. „Tehdy měla malá děvčátka náležitou výchovu. Byly jsme zdvořilé a starším jsme prokazovaly úctu. Naučili nás, kde je naše místo, a tam jsme se držely.“

„To jste si ale moc neužily,“ odpověděla Emily a vzápětí zděšeně zalapala po dechu. Neměla v úmyslu říkat to nahlas – chtěla si to nechat pro sebe. Jenže měla ve zvyku před tatínkem přemýšlet nahlas.

„Neužily!“ opakovala teta Rut v šoku. „Na žádné užívání jsem ani nepomyslela, když jsem byla malá jako ty.“

„Ne, já vím,“ řekla Emily vážně. Mluvila a chovala se dokonale uctivě, aby napravila ten neúmyslný poklesek. Teta Rut se ale tvářila, jako by ji chtěla vytahat za uši. To dítě ji lituje, uráží ji tím, že ji lituje za její upjaté a bezchybné dětství. To bylo nesnesitelné – zvláště od někoho ze Starrů. A ten odporný Jimmy se tomu chechtá! Alžběta by mu měla vyčínit!

Naštěstí se v tento klíčový okamžik objevila Elen a ohlásila večeři.

„Budeš muset počkat,“ pošeptala Emily. „Nevešla by ses ke stolu.“

Emily byla ráda. Věděla, že před očima Murrayových by nedokázala sníst ani sousto. Strýčkové a tety upjatě vypluli z místnosti a na Emily se ani nepodívali – kromě tety Laury, která se ve dveřích otočila a poslala Emily kradmou, nenápadnou pusou. Než stačila Emily zareagovat, Elen zavřela dveře.

Emily zůstala sama v pokoji, který se plnil šedými stíny soumraku. Hrdost, kterou si držela před Murrayovými, ji náhle opustila a ona cítila, že se jí do očí hrnou slzy. Vydala se rovnou k zavřeným dveřím na konci místnosti, otevřela je a vešla dovnitř. Uprostřed malé bývalé ložnice stála rakev s tatínkem a na ní hromady květin – Murrayovi i tady, stejně jako všude jinde, udělali, co se sluší a patří. Na malém stolku u hlavy bojovně stála velká kotva z bílých růží od strýce Horáce. Do obličejce tatínkovi Emily neviděla přes omamně vonící polštář bílých hyacint od tety Rut, položený na skle, a netroufala si s ním pohnout.